

Öğretmenlik Mesleğinde İlk Adım...

Eğitim Bilimine Giriş Dersine Yönelik Öğrenci Tutumlarının Belirlenmesi*

Ayşem Seda Önen**, Canan Koçak***

Özet

Bu çalışma, öğretmen adaylarının önceki adı "Öğretmenlik Mesleğine Giriş" olan "Eğitim Bilimine Giriş" dersine yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 413 öğrenci üzerinde yürütülmüştür. Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği'nin geliştirilmesi sürecinde; sırayla literatür tarama, kompozisyon ile öğrenci görüşü alma, madde havuzu oluşturma, uzman görüşleri alma, ön deneme çalışması yapma, yapı geçerliliği ve güvenilirliği belirlemek çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Yapılan faktör analizi sonucunda 29 maddeden oluşan Eğitim Bilimine Giriş Dersine Yönelik Tutum Ölçeğini oluşturan maddeler 3 faktörde toplanmıştır. Üç faktörün açıkladığı toplam varyans oranı ise % 68.1 olmuştur. "Sempati" ismi verilen birinci faktör pozitif tutumları ifade eden sekiz maddeden oluşmaktadır. İkinci faktör ise Eğitim Bilimine Giriş dersinin önemine dikkat çeken on maddeden oluştuğundan "Önem" ismi ile adlandırılmıştır. On bir maddeden oluşan ve olumsuz tutumları içeren üçüncü faktöre ise "Antipati" ismi verilmiştir. Yapılan tüm istatistiksel analizler sonucunda Eğitim Bilimine Giriş Dersi tutum ölçeğinin bu dersi alan öğretmen adaylarının derse yönelik sahip oldukları olumlu veya olumsuz tutumları ölçmede geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Eğitim bilimine giriş dersi, öğretmen eğitimi, tutum.*

First Steps in Teaching Profession...

Determining Students' Attitudes Towards The Course on Introduction To Education

Abstract

This study aimed to assess the attitudes of student teachers towards the "Introduction to Education" course, which was previously called "Introduction to Teaching Profession". The participants of the study were 413 student teachers studying at Hacettepe University, Faculty of Education. The process of developing the Attitude Scale for Introduction to Education Sciences involved a literature scan, taking student opinions through essays, creating an item pool, taking expert opinions, a pretesting study as well as studies on determining the structural validity and reliability. Factor analysis results revealed that the Introduction to Education Attitude Scale containing 29 items loaded on three factors. Three factors were interpreted 68,1% of total original variance on scale scores. The first factor, which was called "Sympathy", consisted of eight statements expressing positive attitudes. The second factor involved ten statements focusing on the importance of Introduction to Education Sciences and was named as "Importance". The third factor consisting of eleven statements expressing negative attitudes was named as "Antipathy". The statistical analysis concluded that the Attitude Scale for Introduction to Education Sciences is a valid and reliable tool that could be used for relative purposes in the field of education.

Key Words: *The introduction to education course, teacher education, attitudes, scale, factor analysis.*

* Bu çalışma II. Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu'nda bildiri olarak sunulmuştur.

** Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kimya Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.

e-posta: aysemseda@gmail.com.tr.

*** Arş. Gör., Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kimya Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara.

e-posta: canan.kck@gmail.com

Giriş

Bilim ve teknolojinin hızla ilerlediği ve bireylerden beklenenlerindeki değiştiği çağımızda yetiştirilen öğretmenlerde bulunması gereken özellikler de hızla farklılaşmaktadır. Öğretmen adaylarının sahip olması gereken nitelikleri kapsayan eğitim programları da geçmişten günümüze gerek amaçlar bakımından gerekse nitelik ve nicelik bakımından sürekli olarak bir yapılanma süreci içerisinde. Öğretmen yetiştiren okulların programlarının, özellikle de bu program içinde öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin dinamik toplumun koşulları gereği sürekli olarak ihtiyacı karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir (Ada, 2001).

Aslan (2003)'a göre, çağdaş değerlere ulaşmada ve bilimsel bir anlayışla toplumları yönlendirmede tek çözüm formal eğitim uygulamasını sistemleştirmektir. Böyle bir eğitimin temel unsurlarından biri de öğretmenlerdir. Dolayısıyla, öğretmen yetiştirme çabası hemen her toplumda büyük önem taşımaktadır. Toplumlar kendi eğitim sistemlerini düzenlerken, öğretmen yetiştirme politikalarını devamlı gözden geçirir ve toplumsal gereksinimlere cevap verecek yeni düzenlemelere giderler. Ülkemizde de son yıllarda yükseköğretimde öğretmen yetiştirme alanında yeniden yapılanma gerçekleştirilerek, bazı derslerde değişiklikler yapılması yoluna gidilmiştir. Türkiye'de 1997 yılından sonra eğitim fakültelerinin yeniden yapılanması sürecinde "Öğretmenlik Mesleğine Giriş" dersi önemli bir role sahip olmuştur. Ancak 2006 yılında, yapılan yeni düzenlemeler ile öğretmenlik meslek bilgisi dersleri yeniden oluşturulmuştur. Bu yöndeki çalışmalar sonunda "Öğretmenlik Mesleğine Giriş" dersinin içeriği gözden geçirilmiş ve "Eğitim Bilimine Giriş" dersi ismi ile tekrar önceki uygulamaya dönülmüştür (Taşpınar, 2007).

Öğretmenlik Mesleğine Giriş dersi, öğretmen adayının eğitim kavramına dönük teorik öğrenmesini gerçekleştirmesi, diğer öğretmenlik formasyonu derslerinin temelini oluşturması ve öğretmenliğin ne olduğunu anlamaya bir başlangıç olması şeklinde tasarlanmıştır (Toprakçı, 2010). Eğitim Bilimine Giriş dersinin kapsamında ise, eğitimin temel

kavramları, eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi, eğitimin felsefi, sosyal, hukuki, psikolojik, ekonomik, politik temelleri, eğitim biliminin tarihsel gelişimi, 21.yüzyılda eğitim biliminde yönelimler, eğitim sisteminde öğretmenin rolü, öğretmenlik mesleğinin özellikleri, öğretmen yetiştirme alanındaki uygulamalar ve gelişmeler başlıklı konular öğretilmektedir. Dersin amaçlarından bazıları, öğretmen adayının diğer meslek derslerine başlamadan önce eğitimin temel kavramlarıyla ilgili gerekli ön bilgilere sahip olmasını ve eğitimin diğer bilimlerle olan ilişkisini kavramasını, en önemlisi de eğitimde öğretmenin azımsanamaz rolü hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamaktır. Ancak yeniden yapılanma sonunda "Eğitim Bilimine Giriş Dersi" kimliği ile karşımıza çıkan "Öğretmenlik Mesleğine Giriş" dersinin, çağdaş eğitim anlayışı gereği öğretmen adaylarının beklentilerini karşılar nitelik kazanması gerekmektedir.

Öğretmen yetiştirme çok boyutlu ve geniş kapsamlı bir süreçtir. Bu nedenle öğretmen adaylarının üzerinde, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği tutum ve davranışları şekillendirmek çok önemlidir (Toprakçı, 2010). Çünkü tutumlar, davranışlar, ilgi ve ihtiyaçlar, değerler öğretmen kişiliğini oluşturan unsurlardır ve her biri öğrenciler üzerinde etkilidir (Küçükahmet, 1994). Bu nedenle öğretmen adaylarının olumlu tutumlarla mesleki kariyerlerine başlamaları son derece önemlidir. Bu güne kadar yapılan çalışmalar, öğrencilerin derse ve konuya olan tutumlarının, onların derse nasıl yaklaştıklarını, o konudaki bilgi düzeylerini, performanslarını, bilgi edinme isteklerini ve ilgilerini belirlediğini ortaya koymaktadır (National Research Council, 1996; Karaca, 2006). Öğretmenlik meslek bilgisi derslerine yönelik tutumu yüksek olan öğretmen adaylarının, öğrenmede daha istekli olacakları ve başarılarının da yüksek olacağı, öğretmen olarak göreve başladıklarında ise mesleklerini severek yapacakları söylenebilir (Ekici, 2008). Ayrıca öğretmen adaylarının tutumları bilinmeden öğretmen yetiştirilmede yaşanan problemlere yönelik çözüm yolları üretmek zaman kaybıdır. Öğretmenlik mesleğine kısa bir süre sonra adım atacak öğretmen adaylarına meslekleri ile ilgili pozitif değerler kazandırabilecek

her türlü yapılandırma, öğrenim hayatları süresince gerçekleştirilmelidir.

Öğretmen adaylarının öğrenim hayatları boyunca barındırdıkları ilgi ve tutumları, gelecekteki mesleki kariyerleri açısından oldukça önemlidir. Bu görüşten hareketle, öğretmen adaylarının farklı meslek bilgisi derslerine yönelik tutum ve duygularını belirlemek üzere, birçok veri toplama aracı geliştirme çalışması yapılmıştır (Otacioğlu, 2010; Tokinan, 2010; Ekici, 2008; Karaca, 2006). Bütün bu çalışmaların ortak amacı, öğretmen adaylarının meslek bilgisi derslerine yönelik tutumları hakkında genel bir bakış açısı edinmek olmuştur. Taşkın ve Hacıömeroğlu (2010)'na göre, öğretmen adaylarının eğitim fakülteleri programlarında yer alan meslek bilgisi derslerine ilişkin bakış açıları, ağırlıklı olarak Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması dersleri dikkate alınarak incelenmektedir. Dolayısıyla, öğretmen adaylarının meslek bilgisi derslerine ilişkin bakış açılarını bütün olarak inceleyen çalışmaların sınırlı olduğu anlaşılmaktadır. Oysa meslek bilgisi derslerinin öğretmen adaylarının profesyonel gelişimlerine ne ölçüde katkıda bulunduğunu anlayabilmek için, öğretmen adaylarının meslek bilgisi derslerine ilişkin bakış açılarının bütün olarak incelenmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu görüşten hareketle geleceğin öğretmenlerinin, öğretmenlik mesleğine attıkları ilk adım olan Eğitim Bilimine Giriş dersine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla bir veri toplama aracı geliştirilmesi hedeflenmiştir. Çünkü öğretmen adaylarının Eğitim Bilimine Giriş dersine yönelik tutumlarının bilinmesi ve öğretmenlik mesleği derslerine ilk adım attıkları bu dersten beklentilerinin karşılanmasının, daha sonra alacakları pedagojik derslere yönelik olumlu tutumlar geliştirmelerine de fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Bu çalışmada öğretmen adaylarının Eğitim Bilimine Giriş dersine yönelik tutumlarının ölçülebilmesi amacıyla araştırmacılar tarafından bir tutum ölçeği geliştirilmiştir. Veri toplama aracını geliştirmek için gerekli veriler betimsel araştırma yöntemi ile toplanmıştır. Ölçme aracı uygulandıktan sonra elde edilen bütün anketler incelenmiş; ancak, tam doldurulmayan anketler araştırma kapsamına

alınmamıştır. Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği'nin geliştirilmesi sürecinde; sırayla literatür tarama, madde havuzu oluşturma, uzman görüşü alma, ön deneme çalışması yapma, yapı geçerliliği ve güvenilirliği belirleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın temel bölümünü pilot çalışma oluşturmaktadır. Pilot çalışma, 34 maddelik "Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği"nin geliştirilmesi aşamaları ile geçerlik ve güvenilirlik analizini kapsamaktadır.

Çalışma Grubu

Bu çalışmaya 2009-2010 öğretim yılında Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim görmekte olan 296 bayan (%72) ve 117 bay (%28) olmak üzere toplam 413 öğretmen adayı katılmıştır.

Veri Toplama Aracı Geliştirme Süreci

Literatür Taraması ve Madde Havuzu Oluşturma

Eğitim Bilimine Giriş dersi konusunda araştırma yapan uzmanların yaptıkları çalışmalardan elde edilen bilgiler incelenmiş ve önemli görülen noktalar belirlenmiştir. Bunun yanı sıra Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Kimya Eğitimi Anabilim dalında öğrenim gören 30 öğretmen adayına 3 adet açık uçlu soru sorularak bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Söz konusu kompozisyonlar incelenerek hedef kitle olan öğretmen adaylarının, Eğitim Bilimine Giriş Dersine yönelik tutum öğeleri sistematik bir biçimde çözümlenerek, tutum ifadelerinin yazılmasına temel oluşturacak ipuçları elde edilmiştir. Literatür araştırması ve öğrenci görüşü alma çalışmaları tamamlandıktan sonra madde havuzu hazırlama süreci başlatılmıştır.

Özgüven'e (2004) göre, madde sayısının ölçekte bulunması istenilen güvenilirlik düzeyinin öngördüğü en alt sınırla, pratik ve ekonomik zorunluluklarla, bireyin dikkat ve güdüsünün belirlediği üst sınır arasında uygun bir sayı olması gerekir. Bu görüşten hareketle, ölçmek istenilen niteliklerin iyi örneklenebildiği ve alt kategorileri birbirinden ayırt edebilmeye yeterli olduğu düşünülen 36 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuştur. Bir sonraki aşamada ise maddeler değerlendirilmiş, uygun uzunlukta, anlamı açık, dili sade, dilbilgisi bakımından doğru ve öğretmen adaylarını ilgilendirir

düzeyde olmaları için gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Maddeler yeniden düzenlenirken olgusal ifadeler içermemelerine, yönlendirici ve taraflı olmamalarına ve çift olumsuz ifadeler bulundurmamalarına dikkat edilmiştir. Ölçekteki maddeler mümkün olduğunca değişik anlamlara yol açmadan, öz ve sade bir biçimde ifade edilmeye çalışılmıştır. Aşırı uçlarda tepki ifade eden maddeler düzeltilmiştir.

Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği maddelerinin sosyal bilimler alanında yaygın olarak kullanılan 5 seçenekli Likert tipi dereceleme ölçeği halinde hazırlanmasının en uygun biçim olduğuna karar verilmiştir. Çünkü seçenek sayısının artmış olması aracın güvenilirliğini de etkilemektedir. Literatürde tutum ölçekleri üzerinde yapılan geçerlik güvenirlik çalışmaları sonuçlarına göre, Likert tipi ölçeklerin geçerlik ve güvenirlik düzeylerinin daha yüksek olduğu belirtilmektedir (Özgülven,2004). Eğitim Bilimine Giriş Dersine yönelik tutumların farklı boyutlarını içeren 36 maddelik taslak ölçekte, ölçek ifadeleri alt alta sıralanmış ve ifadelerin karşısına "Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kararsızım, Katılmıyorum, Tamamen Katılmıyorum" biçiminde derecelendirilmiş bir ölçek konulmuştur. Ayrıca ölçeğin başına, öğrencinin cinsiyeti, öğrenim gördüğü program türü gibi demografik bilgilerini sorgulamayı hedefleyen bir bölüm hazırlanmıştır. Ölçekte olumlu ve olumsuz ifadeler yazılırken, yanıtlayıcıyı olumlu ya da olumsuz yanıtlamaya yönlendirici etki yapma olasılığını düşürmek için olumlu ve olumsuz ifadeler karışık olarak sıralanmıştır. Verilerin güvenilirliğini artırmak amacıyla aynı tutumu ölçen birden fazla madde yazılmıştır.

Uzman Görüşü Alma

Veri toplama aracının, gerek kapsam boyutunu gerekse hedef boyutunu iyi örneklemiş olması kapsam geçerliliği için önemlidir. Kapsam geçerliliği sağlamak için izlenen yollardan biri uzman kişiye danışmaktır. Burada sözü edilen uzman kişi, hem ölçeğin hazırlandığı bilim alanını iyi bilen, hem de ölçek sorusu hazırlama teknik ve yöntemlerini bilen bir kişidir. Bazı durumlarda testin konusunu ve test sorusu hazırlama yöntemlerini bilen kişi bulunamayabilir. O zaman uzman olarak aynı konuyu bilen ya da söz konusu dersi okutan bir

başkasının eleştirilerini almak testin kapsam geçerliliğine katkı sağlayabilir (Özgülven, 2004). Bu görüşten hareketle, hazırlanan 36 madde, alanla ilgili uzmanların ve bu dersi okutanların görüşlerine sunularak anlatımda bir eksiklik ya da yanlış anlamaya yol açabilecek bir karmaşa olup olmadığı kontrol edilmiştir. Belirtilen eleştiri ve öneriler doğrultusunda yeniden düzenlenen ölçek 34 madde olarak şekillenmiştir. Yapılan son değerlendirmeler sonunda toplam 34 maddeden oluşan deneme formu hazırlanmıştır. Uygulama öncesinde ölçek maddelerine yanıt verecek öğrenciler için bir yönerge sayfası hazırlanmıştır; ayrıca uygulama sırasında da gerektiğinde sözlü açıklamalar yapılmıştır.

Ön Uygulama Aşaması

Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği'nin son formunda yer alacak maddeleri belirleyebilmek için madde analizi yapılmıştır. Madde analizi yapabilmek için deneme olarak hazırlanmış ölçek, 2009-2010 öğretim yılında, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi OFMA Bölümünde öğrenim gören ve Eğitim Bilimine Giriş Dersini almış 77 kişilik bir öğrenci grubuna uygulanmıştır.

Verilerin Çözümlemesi

Araştırmada kullanılan analizler SPSS 15 paket program kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Olumlu cümleler "Tamamen Katılıyorum" seçeneğinden "Tamamen Katılmıyorum" seçeneğine doğru 5,4,3,2,1 şeklinde puanlanırken olumsuz cümleler de, bunun tersi bir yol izlenmiştir. Öğretmen adaylarının ölçekte yer alan tüm maddelere verdikleri yanıtların sayısal değerleri toplanarak ölçek puanı elde edilmiştir. Buna göre yüksek ölçek puanları olumlu, düşük ölçek puanları ise olumsuz tutumu göstermektedir. Uygulanan ilk anketlerden elde edilen en yüksek puan 170 ve en düşük puan 34 değerindedir. Verilerin diğer istatistiksel analiz sonuçları Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Betimsel istatistik değerleri

Betimsel İstatistikler	Değerler
Aritmetik Ortalama	122.2
Standart Sapma	1.6143
En Yüksek Puan	153
En Düşük Puan	89
Ranj	64
Çarpıklık	.113
Basıklık	-.245
Ortanca	123

Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları kapsamında, ölçeğin ayırt edici geçerliğini tespit etmek için alt-üst % 27'lik grup karşılaştırması yapılmıştır. Uygulamaya katılan 77 öğretmen adayından elde edilen anket kâğıtları en yüksekten en düşük puana göre sıralanmış ve en yüksek ve en düşük puana sahip anketlerin % 27'si ayrılmış; geriye kalan anket kâğıtları değerlendirmeye alınmamıştır. Böylece madde analizi için 21 kişiden oluşan alt ve üst gruplar oluşturulmuştur. Uygulanan deneme ölçekte yer alan her madde için üst ve alt grupta yer alan deneklerin madde puanları arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek için t-testi yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda 14 ve 18. maddelerin t değerlerinin diğer maddelere göre düşük olduğu belirlenmiş, nihai ölçeğe alınıp alınmaması konusunda diğer analiz sonuçlarına da bakılmasına karar verilmiştir.

Deneme ölçekte yer alan her madde için üst ve alt grup öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar ayrı ayrı sayılarak madde ayırıcılık gücü indeksi analizi yapılmıştır. Yapılan hesaplamalar sonunda madde ayırıcılık gücü indeksi 0.30'dan küçük olanların deneme ölçekten çıkarılmasına karar verilmiştir. Madde ayırıcılık gücü indeksleri en düşük olan ve çıkarmaya karar verilen maddeler 14, 18 ve 20. maddelerdir.

Deneme ölçek ile yapılan başka bir madde analizi ise madde-toplam korelasyona dayalı madde analizidir. Her bir maddenin diğer 33 madde ile ölçek puanıyla yüksek korelasyona sahip olup olmadığı belirlenmiştir. Nihai ölçeğe madde-toplam korelasyonları katsayısı

.54'den yüksek olan maddelerin alınmasına karar verilmiştir. Deneme ölçekte yer alan 14, 18 ve 20. maddelerin bu değerden daha düşük değerlere sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Yapılan istatistiksel madde analizi sonucunda toplam 3 madde asıl ölçekte kullanılmamak üzere çıkarılmıştır.

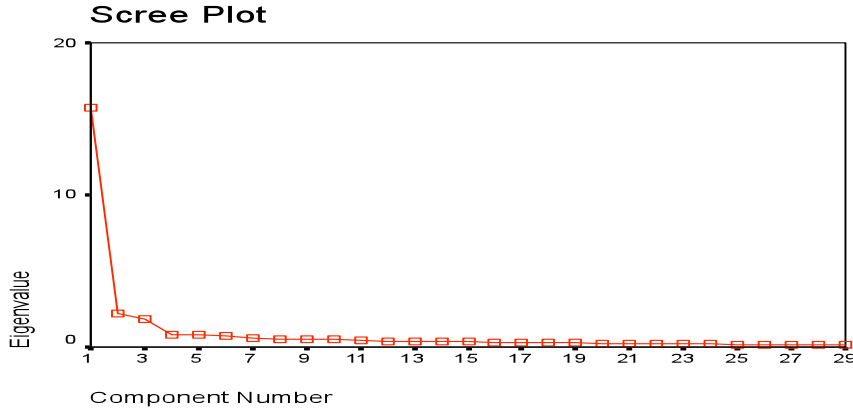
Bulgular

Madde analizi sonunda geriye kalan maddeler, yeniden düzenlenen ikinci anket formuna yerleştirilmiştir. Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeğinin kapsam geçerliği için tekrar uzman görüşü alınmıştır. Ölçme aracı Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 413 öğretmen adayına uygulanmıştır. Uygulama sonunda elde edilen 413 adet veri, öğrencilerin ölçek maddelerinin birden çok seçeneğini işaretlemelerine veya sadece bir şıkka yönelik cevap vermelerine göre incelenmiş ve bir ön elemeye tabi tutulmuştur. Bu inceleme sonunda 398 adet öğrencinin yanıtı dikkate alınmıştır.

Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği geliştirme sürecinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının kişisel görüşlerine uygun maddeleri işaretledikleri varsayımından yola çıkılarak faktör analizi çalışmalarına başlanmıştır. Cronbach (1990), yapı geçerliğinin testlerin geçerliğini artırıcı en önemli etmenlerden biri olduğu ve bu geçerliliği sağlamak için gerekirse testin geçerliğine ilişkin diğer niteliklerden vazgeçilebileceği görüşündedir. Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliğini belirlemede, çok değişkenli bir istatistik tekniği olan, birbirleriyle ilişkili birçok değişkeni az sayıda, anlamlı ve birbirinden

bağımsız faktörler haline getirmede kullanılan (Hair, 2006) faktör analizi yapılmıştır. Faktörleştirme tekniklerinden biri olan, değişken azaltma ve anlamlı kavramsal yapılarla ulaşmayı hedefleyen, varimax Rotasyon'lu temel bileşenler (Principal Component) analizi yapılmış ve elde edilen veriler her bir değişken için tek tek incelenmiştir. Sosyal bilimlerde sıkça kullanılan Varimax dik döndürme tekniği ile yapılan döndürme işlemi sonunda, özdeğeri 1.00'den büyük olan 4 faktör ortaya çıkmıştır. Faktör analizi, aynı yapıyı ya da niteliği ölçen

değişkenleri bir araya toplayarak ölçmeyi az sayıda faktör ile açıklamayı amaçlar ve faktör analizinde, öz değeri 1 ya da 1'den büyük olan faktörler önemli faktörler olarak alınır (Büyüköztürk, 2002). Bu görüşten hareketle faktör sayısını azaltma amacıyla faktörler arasındaki farka bakılarak eleme yapılmıştır. Yapılan eleme sonucunda 0.1'den az fark olan ve 6 ve 11 numaralı maddeleri içeren faktörün değerlendirmeye alınmamasına karar verilmiştir.

Şekil 1. Scree sınaması grafiği

Şekil 1'de görülen, Scree sınaması grafiği incelendiğinde, grafik eğrisinin hızlı düşüş gösterdiği noktanın üçüncü faktörün olduğu yer olduğu dikkat çekmektedir. Üçüncü faktörden sonra eğrinin aynı doğrultuda ilerlediği görüldüğünden Eğitim Bilimine Giriş Ölçeğinin üç faktör olarak kalması gerektiği düşüncesine ulaşılmıştır. Faktör analizi sonunda elde edilen 3 faktöre ilişkin özdeğerler, varyans yüzdeleri ve toplam varyans yüzdeleri Tablo 2'de gösterilmektedir.

Yapılan geçerlik analizi sonunda Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeğinin 3 farklı faktöre sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Birinci faktör ölçeğe ilişkin toplam varyansın % 22'sini, ikinci faktör % 20,8'ini ve üçüncü faktör ise % 25,3'ünü açıklamaktadır. Üç faktörün açıkladıkları toplam varyans ise % 68,160'dır. Bu üç faktörde yer alan maddeler ve yük değerleri Tablo 2'de görülmektedir.

Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği Geçerlik çalışmasında Bartlett's Test of Sphericity sonucu 0,0001 düzeyinde anlamlı [9017.36 / $p < 0.001$], Kaiser-Meyer -Olkin

örneklem değerleri ise 0,965 çıkmıştır ve kabul edilebilir seviyenin oldukça üstündedir.

Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği Güvenirlik Çalışması

Öğretmen adaylarının Eğitim Bilimine Giriş Dersine yönelik sahip oldukları tutumları araştırmak için hazırlanan ölçeğin güvenilirlik katsayılarını belirlemek üzere Cronbach-Alpha, madde toplam korelasyonları ve test-tekrar test yöntemi ile Pearson Korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Denemelik ölçeğin iç tutarlılığını belirleme amacıyla yapılan istatistiksel analizler sonucunda Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısının .95 olduğu belirlenmiştir. Nunnally (1967), alfa (α) katsayısına bağlı olarak bir ölçeğin güvenilirliği $80 \leq \alpha < .100$ ise ölçeğin yüksek derecede güvenilir bir ölçek olduğunu ifade etmektedir. Bu görüşten hareketle denemelik Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeğinde bulunan maddelerin birbiriyle tutarlı olduğu ve aynı özelliği gösterdikleri söylenebilir. Bu sonuca göre, anket sosyal bilimler araştırmaları için kabul edilebilir derecede güvenilirirdir.

Tablo2. Faktör analizi maddelerin aritmetik ortalama, standart sapma, madde kalan, madde toplam, tekrar-test, faktör analizi ve faktörlerin Cronbach Alfa sonuçları

Faktörler	Ortalama	SS	R	t Değerleri**	Faktör Yüklü	Özdeğer	F Değeri	Alpha
1. Faktör	3,19					2.20	110	.94
33.EBG* dersini severim.	2,67	1,05	.56	10.99	.826			
31.EBG dersinde kendimi iyi hissedirim.	3.37	1.04	.77	17.25	.818			
32.EBG dersi bana mesleğimi sevdirdi.	3.17	1.06	.73	17.98	.813			
30.EBG dersi bende merak uyandırıyor.	3.38	1.03	.77	18.03	.769			
34.EBG dersini dinlemek beni mutlu eder.	2.90	1.10	.63	12.98	.759			
29.EBG dersine zevkle çalışırım.	3.35	1.01	.76	17.78	.685			
27.EBG dersi en sevdiğim derstir.	3.47	.98	.84	21.76	.666			
26.EBG dersine daha fazla zaman ayırmak isterim.	3.56	.97	.79	18.97	.605			
2. Faktör	3,83				.93	1.84	27,8	.93
10. EBG dersi mesleki beceriler kazanmam için faydalıdır.	3.86	.87	.66	14.18	.732			
9. EBG dersi mesleğe hazırladığı için faydalıdır.	3.99	.82	.72	15.52	.717			
2. EBG dersi öğretmen olma bilincini oluşturmamda fayda sağlar.	4.05	.87	.71	12.96	.712			
8. EBG dersi okul sistemi konusunda bilgi edinmede faydalıdır.	3.63	.94	.57	11.31	.695			
7. EBG dersi eğitim felsefesi konusunu kavramada etkili bir derstir.	3.78	.88	.55	10.39	.680			
4. EBG dersi mesleki profilimi oluşturmamda fayda sağlar.	3.94	.95	.60	12.52	.674			
1.EBG dersi kendime kişisel hedefler Koymamı sağlar.	4.06	.90	.68	12.10	.666			
3. EBG dersi öğretmen niteliklerini öğrenme bakımından faydalıdır.	3.70	1	.68	15.20	.664			
28. EBG dersi bence mesleğe attığım ilk adımdır.	3.74	.95	.82	16.95	.576			
25. EBG dersinin faydalı bir ders olduğunu düşünüyorum.	3.56	1.02	.62	13.73	.530			

Faktörler	Ortalama	SS	R	t Değerleri**	Faktör Yüklü	Özdeğer	F Değeri	Alpha
3. Faktör	3.39					15.7	238	.77
22. EBG dersini gereksiz bulurum.	3.86	1.05	.79	20.21	.794			
15. EBG dersi gereksiz bir derstir.	4.00	1.02	.69	16.84	.784			
16. EBG dersi beni öğretmenlik mesleğinden soğuttu.	4.11	1.02	.67	15.02	.776			
17. EBG dersine ayırdığım zamanı boş ve gereksiz buluyorum.	4.04	.97	.76	17.48	.768			
12. EBG dersi benim için yararlı bir ders değildir.	3.91	1.02	.68	16.16	.701			
13. EBG dersini sevmiyorum.	3.70	1.15	.74	17.58	.689			
19. EBG dersi seçmeli olsaydı seçmezdim.	3.57	1.21	.72	17.99	.685			
5. EBG dersi benim için önemli bir ders değildir.	3.92	1.28	.60	13.54	.665			
23. EBG dersinde sıkılıyorum.	3.50	1.20	.70	15.59	.644			
24. EBG dersinde aradığımı bulamadım.	3.57	1.13	.63	11.83	.643			
21. EBG dersinin konuları ilgimi çekmiyor.	3.41	1.16	.73	15.96	.635			

*Eğitim Bilimine Giriş

** Tüm "t" degerleri 0.001 düzeyinde anlamlıdır.

Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Ölçümü = 0,965; Toplam farkın (Varyans) açıklama oranı: 68,160

Tablo 3. Korelasyon analizi

		1. FAKTÖR	2. FAKTÖR	3. FAKTÖR
1. FAKTÖR	Pearson Correlation	1.000	.743	.705
	Sig. (2-tailed)	.	.000	.000
	N	397	395	397
2. FAKTÖR	Pearson Correlation	.743	1.000	.730
	Sig. (2-tailed)	.000	.	.000
	N	395	395	395
3. FAKTÖR	Pearson Correlation	.705	.730	1.000
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	.
	N	397	395	398

Tablo 3'te görüldüğü gibi korelasyon analizi sonucunda faktörler arasında pozitif yönde ilişkiler tespit edilmiştir. ($p = 0,0001$ $r = ,743$, $r = ,730$, $r = ,705$,). Birinci faktör pozitif tutumları ifade eden sekiz maddeden oluşmaktadır. Bu nedenle birinci faktöre "Sempati" ismi verilmesi uygun görülmüştür. İkinci faktöre ise Eğitim Bilimine Giriş dersinin önemine dikkat çeken on maddeden oluştuğundan "Önem" ismi verildiğinde faktörü en uygun şekilde betimleyeceğine karar verilmiştir. On bir maddeden oluşan ve Eğitim Bilimi Dersine yönelik olumsuz tutumları içeren

üçüncü faktöre ise "Antipati" isminin uygun bir adlandırma olacağı düşünülmüştür.

Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeğinin Uygulanmasına İlişkin Bulgular

Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeğinin uygulanması için 398 öğretmen adayının anketleri değerlendirmeye alınmıştır. Çalışmanın örneklemini oluşturan 398 öğretmen adayının öğrenim gördükleri alanlara göre dağılımları Tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 4. Öğretmen adaylarının cinsiyet ve program türüne göre dağılımları

	İlköğretim Matematik	Fizik Eğitimi	Biyoloji Eğitimi	Matematik Eğitimi	Kimya Eğitimi	Fen Bilgisi Eğitimi	Toplam
Kız	58	46	22	38	56	63	283
Erkek	18	16	12	23	26	20	115
Toplam	76	62	34	61	82	83	398

Verilerin Analizi

Öğretmen adaylarının Eğitim Bilimine Giriş Dersine yönelik tutumlarının cinsiyete göre bir farklılık olup olmadığını belirlemek için 0,5 anlam düzeyinde bağımsız t- testi; öğrenim gördükleri program türüne göre bir fark olup olmadığını belirlemek için de tek yönlü varyans analizleri (ANOVA) yapılmıştır.

Kız ve erkek öğretmen adaylarının Eğitim Bilimine Giriş dersine yönelik tutum ortalama puanları arasında fark olup olmadığını belirlemek için yapılan analiz sonuçları Tablo 5'te görülmektedir.

Tablo 5. Kız ve erkek öğretmen adaylarının ortalama tutum puanlarının karşılaştırılması

Cinsiyet	N	\bar{X}	ss	Sd	t	p
Kız	283	3.05	.270	396	2,25	.001
Erkek	115	3.13	.335			

Tablo 5'te görüldüğü gibi kız ve erkek öğretmen adaylarının Eğitim Bilimine Giriş dersine yönelik tutum puanları orta düzeydedir. Ancak erkek öğretmen adaylarının tutum puanlarının ortalaması, kız öğretmen adaylarının

ortalamasından fazladır. Bu nedenle bağımsız t-testi sonuçları erkek öğretmen adaylarının ortalama puanları ile kız öğretmen adaylarının ortalama puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir [$t_{(396)} = 2.25$, $p < .05$].

Tablo 6. Öğretmen adaylarının tutum puanlarının incelenmesi

Program Türü	N	\bar{X}	ss
Kimya Eğitimi	82	3,1591	.33
Fizik Eğitimi	62	3,1322	.22
Biyoloji Eğitimi	34	3,1110	.21
Fen Bilgisi Eğitimi	83	3,0874	.32
Matematik Eğitimi	61	3,0074	.31
İlköğretim Matematik Eğitimi	76	2,9820	.21

Tablo 6'da görüldüğü gibi Kimya öğretmen adaylarının Eğitim Bilimine Giriş Dersine yönelik tutum puanları ortalaması diğer öğretmen adaylarına göre en yüksek; İlköğretim Matematik öğretmen adaylarının ise en düşüktür. Farklı program türlerinde

öğrenim gören öğretmen adaylarının ortalama puanları arasında görülen bu farkların istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan ANOVA analizi Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7. Öğretmen adaylarının tutum puanlarının program türüne göre tek yönlü varyans analizi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	1.831	5	.366		
Gruplarıçi	33.196	392	.082	4.49	.001
Toplam	35.027	397			

Tablo 7'de görüldüğü gibi yapılan tek yönlü varyans analizi sonuçları, öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri program türüne göre Eğitim Bilimine Giriş Dersine yönelik ortalama tutum puanları arasındaki farkın anlamlı olduğunu göstermektedir [$F_{(5-392)} = 4.49, p < .05$]. Başka bir ifadeyle öğretmen adaylarının Eğitim Bilimine Giriş Dersine yönelik ortalama tutumları öğrenim gördükleri program türüne göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Farklılığın hangi program türleri arasında olduğunu belirlemek için Sheffe testi uygulanmıştır. Elde edilen test sonuçlarına göre, İlköğretim Matematik Eğitimi program türünde öğrenim gören öğretmen adaylarının tutum puanları ortalamaları ile Kimya ve Fizik Eğitimi program türlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının tutum puanları ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir.

Sonuçlar ve Öneriler

Bilim ve teknoloji alanındaki hızlı gelişmeler; toplumların eğitilmiş insan gücüne olan ihtiyacını ön plana çıkarmış, nitelikli insan gücü bütün dünya ülkelerinin eğitim politikalarının en önemli ve vazgeçilmez konusu haline gelmiştir. Bu bağlamda, özellikle sağlam temeller üzerine oturtulmuş, toplum gereksinimlerini karşılayan, bilimsel ölçütlere uygun ve iyi planlanmış bir eğitim sistemi çerçevesinde öğretmen yetiştirmenin önemi açıkça görülmektedir (Aslan, 2003). Öğretmen yetiştirmede gerekli kaliteye ulaşmak adına, eğitim fakülteleri dönem dönem yeniden yapılanma süreçlerine dahil edilmektedir. Söz konusu süreçlerden geçen bir ders de Eğitim Bilimine Giriş Dersidir. Eğitim Bilimine Giriş Dersi, bir öğretmenin sahip olması gereken temel öğretmenlik mesleği kültürünü

kazandıran ve öğretmenlik mesleğine atılan ilk adım olarak da nitelendirebilen önemli bir derstir. Bu nedenle öğretmen adaylarının bu ders hakkında geliştirdikleri olumlu ve ya olumsuz tutumlarının neler olduğunun bilinmesi birçok yapılandırma süresinden geçen öğretmen yetiştirme programlarının geleceği için de önemlidir.

Yeni yapılanma ile eğitim formasyon dersleri içinde Eğitim Bilimine Giriş Dersi, Öğretmenlik Mesleğine Giriş Dersinin alternatifi konumundadır. Hem öğretmen adaylarının gördüğü ilk eğitim dersi olması hem de eğitim ve öğretim kavramları ile ilişkili konuları içermesi nedeniyle çalışmada geliştirilen ölçeğin her iki derse yönelik tutumları ölçtüğü varsayımından hareket edilmiştir. Bu görüşlerden hareketle, araştırmada Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesinin farklı program türlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının Eğitim Bilimine Giriş Dersine yönelik tutumları göz önüne alınarak geçerli ve güvenilir bir "Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği" geliştirilmiştir. Çalışmanın örneklemini 413 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği'nin geliştirilmesi sürecinde; sırayla literatür tarama, madde havuzu oluşturma, uzman görüşleri alma, ön deneme çalışması yapma, yapı geçerliliği ve güvenilirliği belirleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Geniş çapta yapılan literatür araştırması ve kompozisyon ile öğrenci görüşü alma çalışmaları sonucunda, 36 maddelik bir madde havuzu oluşturulmuş ve alanla ilgili uzmanların ve bu dersi okutanların görüşlerine sunularak, gelen eleştiri ve öneriler doğrultusunda 34 maddelik deneme formu hazırlanmıştır. Yapılan istatistiksel madde analizi sonucunda toplam 3 madde asıl ölçekte kullanılmamak üzere çıkarılmıştır. Daha sonra asıl form üzerinden faktör analizi yapılmış ve KMO değeri 0,965 olarak bulunmuştur. Varimax rotasyon analizi sonucunda üç faktörlü bir yapı ortaya çıkmıştır. Açıklanan varyans yüzdeleri birinci faktör için % 22, ikinci faktör için % 20,8 ve son faktör olan üçüncü faktör için de % 25,3 olarak bulunmuştur. Üç faktörün açıkladıkları toplam varyans ise % 68.160'dır. Güvenirlik çalışması kapsamında ise Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeğinin tutarlılığını belirlemek için test-tekrar test güvenilirliği incelenmiş ve

korelasyon katsayısı .95 olarak bulunmuştur. Ölçeğin iç tutarlılığını belirleme amacıyla yapılan istatistiksel analizler sonucunda Cronbach Alpha güvenirlilik katsayısının .95 olduğu belirlenmiştir. Yapılan tüm istatistiksel analizler sonucunda Eğitim Bilimine Giriş Dersi tutum ölçeğinin bu dersi alan öğretmen adaylarının derse yönelik sahip oldukları olumlu veya olumsuz tutumları ölçmede geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu saptanmıştır.

Araştırmanın ikinci aşamasında Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeğinin uygulama çalışması yapılmıştır. Ekici (2008) tarafından geliştirilen ve öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin geneline yönelik hazırlanan tutum ölçeğinin "Öğretmenlik Mesleğine Giriş" dersine yönelik tutumları içeren boyutunda, bu derse yönelik tutum puanlarının ortalamasının üzerinde değer aldığı belirlenmiştir. Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeğinden elde edilen veriler ile yapılan istatistiksel analiz çalışmaları sonucunda da benzer şekilde, öğretmen adaylarının ortalama tutum puanlarının ortalamasının üzerinde değerler aldığı belirlenmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının tutum puanları arasında cinsiyet ve öğrenim gördükleri program türüne göre anlamlı farklılıklar gözlenmiştir [$t_{(396)} = 2.25$, $F_{(5-392)} = 4.49$, $p < .05$]. Erkek öğretmen adaylarının bu derse yönelik tutumları kız öğretmen adaylarına göre daha olumludur. Bu durumun nedenleri, erkek öğretmen adaylarının bu derse yönelik ilgilerinin daha yüksek olması ve ya beklentilerinin kız öğretmen adaylarına göre daha iyi karşılanması olabilir. Çünkü ölçek maddeleri arasında öğretmen adaylarının bu dersten beklentilerinin karşılanıp karşılanmadığını sorgulayan ifadeler de bulunmaktadır. Kız öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına göre daha olumsuz tutumlar sergilemelerinin nedeni, öğretmenlik mesleğinin ilk adımı olan bu dersten, öğretmenlik mesleği adına, beklentilerinin daha yüksek olmasından ve ders içeriğinde tam olarak istediklerini bulamamalarından kaynaklanmaktadır. Çünkü veri toplama aracı geliştirme çalışmalarının başlangıcında öğretmen adaylarına 3 adet açık uçlu soru sorularak kompozisyon yazmaları istenmiştir. Kompozisyonlar incelendiğinde özellikle

kız öğrencilerin kâğıtlarında, bu dersten beklediklerinin daha farklı olduğu ve tam olarak aradıklarını bulamadıkları yönünde ifadeler dikkat çekmiştir. Bu dersten beklentilerinin karşılanmamasından kaynaklanan hayal kırıklığı tutum puanlarına olumsuz bir şekilde yansımaktadır.

Eğitim Bilimine Giriş dersi içeriği her ne kadar aynı olsa da sınıfta uygulanan yöntem ve teknikler, bu dersin sunuş şekli ve ders sorumlusu ile öğrenci arasındaki iletişim derse yönelik tutumların şekillenmesini önemli derecede etkileyen çevresel faktörlerdir. Özgüven (2005)'e göre, pek çok nitelik ve davranışın oluşmasında çevre ve katılım aynı derecede önemli rol oynamakla beraber, çevreye göre kalıtımın veya kalıtıma göre çevrenin daha geniş ölçüde etkin olduğu nitelikler, yetenek ve davranışlar vardır. Bu nedenle farklı program türlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının tutum puanları arasında görülen anlamlı farklılık, bu dersi alırken karşılaştıkları olumlu-olumsuz tutum, durum ve ya olayların muhtemel sonucu olabilir. Söz konusu çevresel faktörler ilerde daha olumsuz tutumların oluşmasına meydan vermeden, her bir faktör başka çalışmalarda ayrıntılı bir şekilde incelenmelidir.

Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği geliştirme çalışmaları fen ve matematik alanlarında öğrenim gören öğretmen adayları ile gerçekleştirilmiştir. Ancak ölçek

geliştirme çalışmalarında elde edilen bulgular, sosyal bilimler alanında istenen geçerlik ve güvenilirlik değerlerinin (Nunnally , 1967) üzerinde olduğundan, sosyal bilimler program türlerinde öğrenim gören öğretmen adayları için de kolaylıkla genellenerek, güvenli bir şekilde kullanılabilir niteliktedir.

Karaca (2006)'ya göre eğitim tutumları değiştirmede önemli bir araç olduğundan öğretmenlerin kendi derslerine yönelik öğrenci tutumlarının ne olduğunu bilmeleri, eğitimin niteliğini arttırmada önemli bir etken olabilir. Bu nedenle Eğitim Bilimine Giriş Dersini veren bir öğretim üyesi için de öğretim süreci tamamlandığında öğretmen adaylarının tutumlarını belirlemek son derece önemlidir.

Eğitim fakültelerinin her alanında öğrenim gören öğretmen adaylarının bu derse yönelik tutumları önemli olduğundan, farklı eğitim fakültelerinin farklı anabilim dalları için de Eğitim Bilimine Giriş Dersi Tutum Ölçeği kullanılarak tutumlarının incelenmesi önerilebilir. Ayrıca çalışmada öğretmen adaylarının Eğitim Bilimine Giriş dersine yönelik tutum puanları sadece cinsiyet ve öğrenim gördükleri program türleri açısından değerlendirilmiştir. Bu nedenle öğretmen adaylarının Eğitim Bilimine Giriş Dersine yönelik tutumlarının daha farklı demografik özelliklerine göre de değerlendirilmesi önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Aslan, A. K. (2003). Eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılmalarına ilişkin bir değerlendirme. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(9), 23-37.
- Büyükköztürk, Ş. (2002). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Cronbach, L. J.(1990). *Essentials of psychological testing*, New York: Harper and Row.
- Ekici, G. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi derslerine yönelik tutumları ile öğrenme biçimlerinin değerlendirilmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 111-132.
- Hair, J. ve dig.(2006). *Multivariate data analysis*. New Jersey: Prentice Hall.
- Karaca, E. (2006). Öğretimde planlama ve değerlendirme dersine yönelik bir tutum ölçeği geliştirme. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 16, 213-230.
- Küçükahmet, L. (1994): Öğretim İlke ve Yöntemleri. Ankara: Gazi Büro Kitabevi.
- National Research Council. (1996). *National Science Education Standards*. Washington DC: National Academy
- Nunnally, J.C. (1967). *Psychometric theory*. New York: McGraw Hill.
- Otacıoğlu, G.S.(2010). Müzik öğretmeni adaylarının okul deneyimi II uygulama dersine ilişkin tutumları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28 (II), 81-90.

- Önen (Yücel) A. S., Koçak C. (2010). Öğretmenlik mesleğinde ilk adım...Eğitim Bilimine giriş dersine yönelik öğrenci tutumlarının belirlenmesi. *II. Uluslararası Öğretmen Yetiştirme Politikaları ve Sorunları Sempozyumu*, Hacettepe Üniversitesi, Ankara 16–18 Mayıs 2010, 1395.
- Özden, Y. (2002). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Özgüven, İ.E. (2004). *Psikolojik testler*. Ankara: PDREM Yayınları.
- Özgüven İ. E. (2005). *Bireyi Tanıma Teknikler*. Ankara: PDREM Yayınları.
- Taşkın, Ç. Ş. ve Hacıömeroğlu, G. (2010). Meslek bilgisi derslerinin öğretmen adaylarının profesyonel gelişimindeki önemi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28 (II), 165-174.
- Taşpınar, M. (2007). *Eğitim Bilimine giriş (Öğretmenlik Mesleği)*. Ankara: Üniversite Kitapevi.
- Toprakçı, E.Öğretmenlik mesleğine giriş izlencesi, [Çevrim-içi: public.cumhuriyet.edu.tr/etoprakci/.../omg/omgizlence.htm] (Erişim tarihi:5 Nisan 2010).

Summary

Introduction and Methodology

Interests and attitudes of student teachers during their education lives are very important in terms of their professional careers. The literature contains various assessment tools that aim to determine student teachers' attitudes and interests in different subject areas. However, there is no evidence of an attitude scale for assessing student teachers' attitudes towards Introduction to Education Sciences class, which sets the base for their first step in education. Determination of student teachers' attitudes towards this subject area would lead to addressing their requirements and further developing positive attitudes towards pedagogical courses. In this study, "Attitude Scale for Introduction to Education Sciences" course was developed in order to determine student teachers' attitudes towards Introduction to Education Sciences course.

Findings and Discussion

The process of developing the Attitude Scale for Introduction to Education Sciences involved a literature scan, taking student opinions through essays, creating an item pool, taking expert opinions, a pretesting study as well as studies on determining the structural validity and reliability. Firstly, three open-ended questions were asked to 30 student teachers studying at Hacettepe University, Faculty of Education, Department of Chemistry Education. They were asked to write essays, which were later used as clues to help writing the attitude statements. After the completion of the literature scan and

taking students' opinions, the 36 statements obtained were communicated to field specialists and instructors of this course in order to check any possible complexity that would cause misunderstandings. Upon the expert opinions, the trial version consisting of 34 statements was formed.

Item analysis was made in order to determine the statements to take place in the final version of Attitude Scale for Introduction to Education Sciences. The trial version of the scale was administered to 77 students studied at Hacettepe University, Faculty of Education, Secondary Mathematics and Science Education Section during 2009-2010 academic year for the item analysis.

All analysis studies at this study were done through SPSS 15 software. Prior to the validity and reliability studies, minimum and maximum score width and average Skewness and Kurtosis coefficients were calculated according to the normal distribution analysis. The distinguishing validity of Introduction to Education Science was determined according to 27% group-subgroup comparison was made. The analysis results showed that the t values of 14th and 18th statements were lower than the other statements. Moreover, according to the distinguishing aspect study of the statements, 14th, 18th and 20th statements were removed from the scale because of their distinguishing indexes lower than 0.30.

The trial scale was finally used for item analysis based on item-total correlation. The final version of the scale was decided to involve statements with item-total correlations of

higher than .54, which indicated the removal of 14th, 18th and 20th statements. The statistical item analysis made resulted with the removal of 3 statements in order not to take place in the final version of the scale.

After the removal of the 3 statements as a result of the item analysis, the final version of the scale consisting of 31 statements was administered to 413 student teachers. Data obtained were eliminated and the statistical analysis was continued with 398 data items. The factor analysis was resulted with a KMO value of 0,965. The variance percentages explained by Varimax rotation analysis were calculated to be 22% for the first factor, 20.8% for the second factor and 25.3% for the third factor. The total variance explained by the three factors was found to be 68.160%. It was determined that the validity study and Bartlett's Test of Sphericity was significant at 0,0001 level [9017.36 / $p < 0.001$]. , Kaiser-Meyer-Olkin sampling value was calculated to be 0,965.

The reliability study was continued with the test-repeated test reliability of Attitude Scale for Introduction to Education Science. The Department of Physics students (n=30) were administered the trial scale twice one after 15 days. The correlation coefficient was found to be .95. In order to determine the inner coherence of the scale analysis were made and Cronbach Alpha reliability coefficient was calculated to be .95. The inner coherence coefficients obtained for the sub dimensions were .94, .93, and .77.

Correlation analysis, the final statistical analysis made, concluded that there were positive relationships between factors ($p = 0,0001$, $r = ,743$, $r = ,730$, $r = ,705$). The first factor, which was called Sympathy, consisted of eight statements expressing positive attitudes. The second factor involved ten statements focusing on the importance of Introduction to Education Sciences and was named as Importance. The third factor consisting of eleven statements expressing negative attitudes was named as Antipathy. The statistical analysis concluded that the Attitude Scale for Introduction to Education Sciences is a valid and reliable tool that could be used for relative purposes in the field of education.

The second part of the study the scores of the student teachers obtained through the Attitude Scale for Introduction to Education Science were evaluated in terms of the gender variable. There was a significant difference between the attitude for Introduction to Education Science of student teachers in terms of gender [$t_{(396)} = 2.25$, $p < .05$]. The analysis concluded that there were significant differences between the mean scores obtained by students teachers of in the Attitude Scale for Introduction to Education Science [$F_{(5-392)} = 4.49$, $p < .05$].